

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy hóra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Akik nem okulnak.

Pécs, 1901. március 13.

Azt mondják, maga káran okul a magyar. Politikai életünk legújabb jelenségeiből azonban fájdalommal kell konstataálnunk, hogy ez éppen a legmagyarabb politikai pártra nézve nem áll; a függetlenségi párt csak nem akar okulni a saját kézzeltozható káran.

Az a szerencsétlen testvérharc, amely az 1896. évi általános választások előtt ellenséges táborokra osztotta ezt a nagy közjogi pártot, megtermette keserű gyümölcseit a választásoknál, a melyekből az rutul megtépve került ki.

Igaz, hogy Bánffy báró választási tatárdulása alkalmas volt arra, hogy szenvedjen alatta minden igaz ellenzéki párt, de a függetlenségi párttal szemben mégsem lett volna olyan könnyű a munkája s olyan gyászos sikere, ha azt egységesnek találja. De a központból kiindult ellenségeskedés megosztotta a vidéki választókat is, akik a helyett, hogy összefogtak volna a közös ellenség ellen, egymásközt háboruszkodtak s vagy tétlen visszavonultságban szemlélték a másik pártárnyalat küzdelmét a kormánypárttal, vagy „elveik fontartásával“ beálltak a kormány jelöltjének szekértologatóiul, csak hogy az ne diadalmaskodjék, aki Magyarország függetlenségét a másik táborban akarta kivívni.

Akik minden választási atrocitás és esalafintás dacára is mandátumhoz jutottak a függetlenségi párt két árnyalatának tagjai közül, azok a lefolyt országgyűlés egész tartama alatt folyton párhuzamosan haladtak egy irányban, legtöbbször még támadási taktikájuk is egyöntetű volt a kormány ellen; méltán várhatta tehát az országnak független érzelmű közönsége, hogy az új választások küszöbén megszűnik a céltalan különállás s a párt szervezetében is helyreáll az erőt adó egyöntetűség, a mely a két árnyalatnak törvényhozói működésében ugyis már érvényesült.

És erre nézve csakugyan történtek is kísérletek mindkét oldalról; hisz belátta az Ugron-párt neve alatt szereplő töredék, hogy a maga elszigeteltségében nem képes még azokban a részletkérdésekben sem előre haladni, a melyak a Kos-

suth-párttól elválasztották, hajlandóknak mutatkoztak tehát ezekről lemondani és nem is egyesülni, de egyszerűen beolvadni a Kossuth-pártba, csak hogy mindkettőjük alapprogramját, Magyarország közjogi és közgazdasági függetlenségének kivívását előmozdithassák.

A Kossuth-pártnak tekintélyes egyéniségei is, élükön a párt vezérével, Kossuth Ferenczel, örvendezve fogadták a szakadás megszüntetésének ilykép lehetővé váló módját, hisz a függetlenségi program minden igaz hívének örömmel kellett üdvözölnie a pártegység külső helyreállítását akkor, mikor olyan parlament újraalakításáról van szó, a melynek alkalma nyílik az ország függetlenségét a gazdasági téren s tán a közjogi szervezetben is visszavívni.

De hát a küszöbön álló egyesülés szurta a szemét azoknak a nyakas magyaroknak, akik Eötvös Károly szellemi vezetése alatt s a felekezeti torzsalkodások folytonos kárhoztatása mellett a függetlenségi pártból protestáns pártot szeretnének csinálni s az Egyetértésben azzal vágták be az utját a pártegység helyreállításának, hogy közhírré tették, miszerint a Kossuth-párt több tekintélyes tagja határozottan ellenzi a másik pártárnyalat tagjainak befogadását, még akkor is, ha azok a párt programját mindenben magukévá téve, kívánnának oda belépni. Kijelentették ennek alapján azt, hogy a hangulat mindenesetre olyan, hogy Ugronék ha csakugyan jelentkezének, nem számíthatnak barátságos fogadtatásra, sőt egyáltalán kétséges, vajjon a pártkörbe való belépésük és bevételük nem ütköznék e a pártban leküzdhetlen akadályokba.

Nos, ilyen fogadtatási készülődésre csakugyan le kellett szerelni az egyesülési törekvéseket, nemesak azért, mert önérvényes politikus nem futhat olyan szekér után, a melyről már messziről elhurrogatják, de azért is, mert ha azok az akadályok, a melyekbe Ugronék belépése és bevétele a pártkörbe ütköznék, nem is lennének olyan leküzdhetlenek, mint azokat az Eötvös Károly lapja feltűntette, az eléretni szándékolt cél, a pártegység helyreállítása mégsem lett volna megvalósítható; hisz nagyon valószínű, hogy az Ugron párti tagok belépése az Eötvös-pártiak kilépését eredményei s így a

párt megint csak ott lett volna, a hol azelőtt volt.

Természetes tehát, hogy az Ugron-párt tagjai most még azt is letagadják, hogy egyáltalán csak hajlandóságot mutatott volna a párt a másik pártkörbe belépni; a Kossuth-párt pedig annak kijelentése mellett, hogy az Egyetértés közleménye csak a cikkíró egyéni véleményét fejezi ki, kijelenti, hogy ezzel a kérdéssel nem foglalkozhatik, mert az Ugron-párt sem mint párt, sem annak tagjai egyéneknél belépésre nem jelentkeztek.

A vajda pedig önelégülten dörzsölheti a kezét az Abbáziában, hogy sikerült meghiusítani azok igyekezetét, a kik az egy programot valló pártok közti szakadás eltüntetésén fáradoztak; sőt azt a szakadást a rideg és teljesen megokolatlan visszautasítással még mélyebbre ásta.

Mit törődik ő és a vele egy huron pendülők azzal, hogy ez a legkritikusabb időpontban gyöngíti a párt alapprogramjéért folytatandó küzdelmem erejét; fődolog, hogy meg vannak alázva azok, a kik ellen személyes gyűlölettel vannak eltelve mindhalálig.

Baranyamegye egy éve.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. márc. 13.

Baranyamegye közigazgatási bizottságának tegnapi ülésén olvastattak fel a miniszteriumokhoz küldendő évi jelentések Baranyamegyének múltévi közigazgatási, kereskedelmi, földmívelési, népoktatási, pénzügyi stb. állapotáról. E jelentések már annál fogva is, mert egy évnek áttekinthető történetét adják, érdekesek; de érdekesek az eme jelentésekben foglalt javaslatok is, sokkal inkább, sem hogy ne lenne érdemes legalább a tartalmukat a nagyközönséggel megismertetni.

A jelentések közül első helyen ismertetjük

a közigazgatási szervezetre vonatkozó jelentést, mely mindenek előtt azt konstatalja, hogy a megyei közigazgatásban a *munka-túlterheltség nagy, a személyzet kevés s így a közigazgatás működése több tekintetben hiányos*. Épen ezért sürgeti a közigazgatásra vonatkozó általános rendezést; a közigazgatási eljárás egyszerűsítését és a tisztvi-

A kizárólagos

Posztógyári raktár

PÉCS, Apáca-utca 2. sz. (Takarekpenztári új palota.)

értesíti a n. é. közönséget, hogy az idei árhanyság következtében ama kellemes helyzetbe jutottunk, hogy **honi, angol, gráci, brünni férfiszövetelneket minden árban** adhatjuk.

Egy teljes öltönyhöz való szövet az összes hozzávaló bélésekkel 4.20, 5.10, kamgarn szövet szintartók 7.80, 8.50, 9.70 és feljebb.

Nem tetszés esetében a vásárolt áru kicseréltetik, esetleg az összeget visszaszolgáljuk.

Leichner és Fleischer.

selők létszámának *szaporítását*, valamint a tisztviselői javadalmazások emelését. Óhajtja a jelentés a *szegényügy* országos rendezését is.

Megtudjuk a jelentésből, hogy a megye közigazgatási bizottsága a múlt évben tizenkét ülést tartott; nyolcat a főispán, négyet az alispán elnölete alatt. *Rendbüntetés* közigazgatási tisztviselő ellen négy esetben, községi tisztviselő ellen 68 esetben szabott ki s behajtott rendbirságokból 1964 kor. folyt be. *Fegyelmi eljárás* közigazgatási tisztviselő ellen négy, községi tisztviselő ellen 38 indítatott; befejeztetett pedig a múlt évben husz fegyelmi, folyamatban van huszonkettő. A megyei és községi pénztárvizsgálatok a szabályszerű időben megtartottak s ezek alkalmával rendellenesség nem tapasztaltatott. A községi élet körében a községi vagyonkezelés megfelelő volt; a községi rendészet azonban nagyon a kezdetlegesség stádiumában van még mindig s a községek anyagi viszonyainak súlyos volta miatt nem is fejleszhető. Nagyközségekké alakultak a múlt évben *Németbóly*, *Csúsa* és *Sepse* községek. Nagyobbmértvű elemi csapások a múlt évben nem voltak. A közrendészet megfelelő és a közbiztonsági állapotok jók voltak; bár a csendőrség száma kevés és így szaporítandó. A kivándorlás megyéinkből nem öltött nagyobb mérvet.

A megye közegészsége

a múlt évben nem volt kedvező. Az év elején az influenza grasszált; majd a vörheny és bélhagymáz lépett fel, mely utóbbi különösen az őszkor terjedt el nagyobb mérvben, bár szörványosan s így különösebb óvintézkedéseket nem is tett szükségessé. *Trachoma* a vármegye területén a múlt évben tizenöt esetben konstatáltatott. Feltűnő nagy számban fordultak elő a *vessett állatmarások*, még pedig hatvanhárom esetben s két eset halállal végződött. A difteritisz is fellépett szörványosan. Ellene a magyar gyógyászattal való beoltás igen hatásosnak bizonyult; bár baj volt az,

hogy a difteriás esetek csaknem mindig későn, már akut állapotban jelentettek be a hatóságoknak. *Védhímlőoltás* tizenháromezer hétszáz-tizennégy eszközöltetett s ebből csak százhat lett eredménytelen, a többi mind sikerült.

A megyében volt a múlt évben harminc *körorvosi* állás s ebből hat betöltetlen; volt továbbá 3 községi orvosi állás s egy volt köztulók betöltetlen. A megye területén tizenöt községben nincs okleveles *szülésznő*; a halottkémekek is nagyrészt laikus emberek. *Komló* községben új gyógyszertár nyílt s így volt a megyében a múlt évben huszonhárom *gyógyszertár* és kilenc kézi gyógytár. *Orvós* a vármegye területén összesen negyvenöt, közöttük harminchat hivatalból, működött. *Szülésznő* volt hatvanegy.

Az egy évtizeddel ezelőtti állapotokkal a mostanit összevetve, úgy találjuk, hogy 1890-ben 42 orvos, 1900-ban 45 orvos; 1890-ben 40 szülésznő, 1900-ban 61 szülésznő; 1890-ben 2 községi orvos, 1900-ban szintén kettő; 1890-ben 15 körorvos, 1900-ban 24; 1890-ben 18 gyógyszertár, 1900-ban 23 működött. Kórház ezelőtt tíz évvel is kettő volt; a kézi gyógyszertárak száma hétről kilencre növekedett. *A megye lakossága tíz év alatt hatvanháromezerrel lélekszáma gyarapodott.* A megye 357 községe közül 215 községben *ma sincs orvos* s 327 községben *nincs okleveles szülésznő*. Mindez állapotok pedig járványos betegségek nagyobbmértvű elterjedésével sok bajt vonnának maguk után; így hát különösen kívánatos, hogy az állam segítségével ez állapotok minél előbb rendeztessenek. Megemlítendő még a közegészség terén, hogy a *siklói* kórház nyilvános jelleget nyert; továbbá, hogy az alsó Karasica lecsapolásával s különböző vadvízárkok rendezésével, a vasassi bányásztelepen a Dunagőzhajós Társaság részéről felállított új vízvezetékkel, a pécsi és siklói járásokban a kenderáztatók szabályozásával s végül a konvenciók cselédek lakásviszonyai-

nak rendezésével a közegészség javítására törekedett a vármegye hatósága.

Az árvák ügyeiről

szóló megyei árvaszéki jelentés szerint a múlt évben az árvaszéknél 29.925 ügydarabból elintéztetett 28.454 s maradt a folyó évre 1471 darab. Kiadmányozás alá érkezett összesen 28.634 ügydarab; kiadatott 28.390; maradt a folyó évre 244 darab. Gyámság alatt volt 19.229 egyén; a múlt év folyamán gyámság alól felszabadult 1632 egyén. Gondnokolt volt 264 egyén, kik közül a gondnokság alól felszabadultak nyolcan. Az *árvapénztárban* volt összesen 4.283.095 kor.; kiadatott 318.888 kor. Magánfeleknél s takarékpénztárban kint volt 2.796.106 kor. A *mohácsi* önálló árvatár forgalma 560 ezer kor.; a *mágocsi* árvatár 119.588 kor. volt. Az ügykezelés kielégítő volt. A községi gyámügyek negyedévenkénti megvizsgálása a járási szolgabírákra nagy terhet róván, ohajtandó a *gyámügyi szolgabírói állások* rendszeresítése.

Az állami anyakönyvvezetés

terén a teendők túlterhelik a községi jegyzőket. Szükséges tehát államsegéllyel segédjegyzői állások szervezése s az anyakönyvvezetés érdekében segédjegyzőket csak jegyzői képesítéssel bíró egyének alkalmazandók.

Az utügyek

és posta-ügyek tárgyában felterjesztett jelentés szerint a vármegye utai elég jó karban voltak a múlt évben; elemi károk nem érték a közutakat. Kiépült a múlt évben a *szászvár mágocsi* közut 45 ezer s a *bellye-batinai* közut 97 ezer kor. költséggel. A megye közutainak terjedelme 795 kilométer, melyből 666 kilométer ki van építve, 139 kilométer azonban még kiépítésre vár.

A posta- és táviratviszonyok megfelelők voltak. *Viszlón* és *Gyűdön* új hivatalok létesültek; *Mohácson* és *Villányon* a pénzesutalványok a házhoz kézbesítettek s *Mohácson* a lapok is így lettek kézbesítve.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Az 1849. évi márciusi napok.

(Visszaemlékezések a szabadságharc idejére.)

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Irtta: Egy honvédtűsér.

(Folytatás.)

Most lett volna szükség Mackra, a híres és jó tüzér-parancsnokra, de hol volt ő?

VII.

Volt a 4 ik században (márciusban már 4 tüzér-század volt) egy 13—14 év körüli igen jó kinézésű tüzér gyerek. Már főágyus volt az Istenadta kis katonája.

Ez a kis katona az ő szelid, gyermekies simulékony modorával rendkívül tetszett úgy alantasabb, mint felebbvaló tisztjeinek. Bizonyos színészi bohém kedvesség jelentkezett nála már serdülő gyerekkorában. Mindenkiel szemben úgy viselkedett, a hogy annak a másikkal szájaíze megkívánta.

Volt ennek a tüzér-gyerekek extra katonamundérja is. Ezt pedig úgy szerezte, hogy Bekros József, kis-czétényi nagybirtokos kereszt-apja lévén a fiúnak, egy extramundérral ajándékozta meg keresztfiát, a miért 1848 októberében a többi iskolatársával nem haza, hanem Komáromba sétált tüzérnek.

Ezt az extraruhát, miután finom kelmeből volt készülve, nagyon kiméite a mi

kis tüzérünk, csak sétára a városban néha, vagy ünnepen vette magára. Bástyaszolgálatra, vagy a laboratóriumokba a komisz mundérját használta. Nem csoda tehát, ha így néha kicsipve magát, a testéhez szabott atilla, kék nadrág (pantalló) piros zsinorjával és extra bakkancsával, könnyű, szép fekete lakkos szíjjon függő kardjával, fess kis löször forgós csákójával úgy nézett ki, mintha skatulyából huznak ki s pajtásai irigy szemmel néztek reá.

Hát még mikor az ostrom elején, midőn Simunich az első 8 napi tüzelés és két rendbeli csufos rohama után néhány napi szünetet tartott, a mely szünet alatt végre a tüzerek abból a fekete, ördögi ábrázatból, mint a lópor-füst, por, sár, eső, izzadság 8 napon és éjjelen át szakadatlanul arcukba rakott, úgy hogy emberi ábrázatukat is elvesztették, ismételve mondjuk, midőn ezen fekete ördögi ábrázatuktól egy kis hideg vízzel megszabadulhattak a tüzér-gyerekek s felölthették ismét emberi ábrázatukat, no meg a kefékkel is úgy, a hogy lehetett, hamarosan rendbe hozták ruházataikat azon okból, mert Mack ezredes szemlét fog tartani a legénységen, a mely szemle csakugyan meg is történt, de a mely szemlére a mi kis tüzérünk is — kit ezennel „Lajos” tüzérnek nevezünk — felöltötte szemlére az ő extra mundérját, nem gondolta, hogy takaros külsejének milyen következményei lesznek?

VIII.

Lajos tüzér, jó lehet, a többi pajtásai

sem voltak valami magas legények, ezeknél mégis kisebb volt.

A század két-soros glédába állított. Lajosunk a bal-szárny első sorába utolsó elöttinek jutott, mert a legszélső volt Rác káplár.

Mack ezredes végigmegy az ő tüzérjei előtt s jelentést tétet magának a kitüntetendők iránt, kik a lefolyt 8 kemény nap és éjjel alatt még keményebben tartották magukat. Végre megáll Lajos tüzér előtt is. Ugy látszik, hogy a fiu nagyon megtetszett Macknak — mert így szólt hozzá: fiam, ha egy fejjel nagyobb volnál, tüstént kineveztetnélek tisztnek, olyan jól festesz. Mikor lettél tüzér?

— Jelentem alásson vitéz ezredes ur, múlt évi október havában, — felelt katonásan Lajos barátunk.

— S mióta vagy főágyus? — kérdé tovább Mack ezredes.

— Jelentem alásson, vitéz ezredes ur, új esztendőkor lettem főágyus.

Többet nem szólt Lajos tüzérhez, hanem valamit sugott Villányi lóhadnagy század-parancsnoknak, mire ez igenlőleg válaszolt.

A szemlének vége lett. A kitüntetendők másnapi parancsolatban már mind avansziroztak, így lett Lajos tüzér is káplár.

De ezenfeül a századparancsnok szerint más kitüntetés is érte. Tudtára adta neki ugyanis a századparancsnok, hogy Mack ezredes ur meghagyta, hogy holnaptól kezdve nem fog tenni bástya, sem egyéb semminemű szolgálatot az ostrom alatt, hanem állandóan

Kívánatos azonban, hogy Baranyamegye a kösponti telefonhálózatba bevonassék.

Az ipar és kereskedelem terén valami fontosabb, életbevágóbb mozzanatot nem említ fel a jelentés. Ipari, vagy kereskedelmi pangás nem volt; de bizony feltűnőbb fellendülés sem mutatkozott. — A munkásviszonyok is kielégítőek voltak. Azonban az ide vonatkozó *betegségjelzési törvény* végrehajtása a munkaadók zaklatásával jár s ezért e törvény revíziója kívánatos.

A földművelés

körében szintén nincs valami fontosabb esemény. Az állategészségügy is jó volt; sertésvész 25, sertésorbánc 19, lépfene 26 községben lépett fel. Legnagyobb számban az állati *veszettegek* mutatkoztak. A községi faiskolák s a kopár területek befásításának ügye elég jól áll. A hegyközségek alkotása azonban nem igen haladt előre. A *mesterséges borok* készítésére vonatkozó tilalom betartása ellenőrzött ugyan, de kívánatos volna, hogy Ausztriában hasonló rendszabályok hozatnának a borpancsolás ellen. Az erdők állami kezelésbe vétetvén kezelésük most is megfelelő volt. A vizügyi és halászati ügyek terén különösen a belvizek szabályozása fontos s e téren szép előhaladás konstatalható.

A mi végül a *tanügyi, igazságügyi és honvédelmi* téren a múlt év eseményeit illeti, az ezekre vonatkozó jelentések mind csak számbeli adatok tartalmazzanak s konstatalják, hogy az állapotok jók és — különösen a tanügy terén — a viszonyoknak megfelelőek voltak.

Hírek.

Pécs, 1901. március 13.

Radikális kura.

Az ekszcentrikus jelleméről, nyerseségéről ismeretes Nagy Péter orosz cár nem igen

tűrte, hogy alattvalói nagy pompát, költségezt fejtsenek ki. Meggyőződött egy alkalommal, hogy egynehány udvari főúr olyan nagy költségezt tesz és olyan fényes udvartartást visz, ami egyáltalán nem áll arányban fizetésükkel és jövedelmükkel.

Ez urak közül Nagy Péter cár egy alkalommal a legnagyobb lábbon élő főurak egyikét magához rendelte és azt kérdezte tőle, hogy tulajdonképen milyen magas lehet az az összeg, amelyet háztartására és privát passzióra évenként kiad?

A kértezett főúr, akinek talán esze-ágában sem volt kiadásairól jegyzéket vezetni, tájékozatlanságával akarta magát kimenteni és arra kérte a kíváncsi cárt, engedné meg, hogy előhívathassa udvarmesterét, aki a felség kérdésére képes lesz azonnal a legalázatosabb feleletet megadni.

— Tehát nem tudod — mondá a cár — hogy mennyi pénzre van szükséged évenként?

— Udvarmesterem nélkül nem, felséges uram — felelé a már mindentéle szint játszó udvaronc.

— Sokkal okosabbnak hittelek; de látom, hogy tökfilkó vagy, — jegyzé meg a már türelmét vesztő oroszok ura; no de lássuk — tevé egy kis vártatva hozzá, hogy ketten nem bírjuk-e a te évi kiadásaidnak az összegét konstatalni. Egy néhány száz rubellel több vagy kevesebb, nem határoz, a földolog az, hogy kiadásaidnak egy hozzávetőleges összegét megtudjuk, mert én arra nagyon kíváncsi vagyok.

Nagynehezen a főúr kezdte elősorolni a kiadásait, amit a cár följegyzett és a végén az összeadásnál olyan összeg tárult szeméi elé, amelytől a főúr maga is úgy megijedt, hogy majd a guta megütötte.

— A kiadásaidat tudjuk — mondá Pé-

Egyik bécsi, másik pesti, a harmadik olasz nőnek állította — pedig alighanem felsővidéki tót menyecske lehetett, a mint alább sejteni is fogjuk.

Eleinte a felsőbb körök befogadták társaságukba a kétes származású hölgyecskét, de mert sok szabadságot engedett meg magának nyilvános helyeken, csakhamar visszavonult tőle az egész hotvolé.

Nem úgy Mack ezredes ur, a kinek — midőn őt megismertük — az ágyu volt élet eleme és csak azután a szoknyahős; volt ő itt is, ott is, az igaz, hanem ezen ismeretlen hölgy feltűnése után csak a szoknya lett az életeleme, az ágyuról tökéletesen megfeledkezett.

Belebolondult ez a jó katona úgy abba abba a fiatal boszorkányba, hogy azután se nem látott, se nem hallott ostromló ellenséget s a várnak bombázását, ágyuk dörgését elnémitotta ama búfajos szíren édes szava s kacér enyelgése.

Most volt szükség az ügyes Lajos tűzér ordinancságra, mert hiszen mindig, örökkön örökké csak nem ülhetett a kérdéses delnő szoknyája mellett az ezredes ur. Néha otthon is kellett lennie az irodában. Hisz minden percben érkeztek a küldöncök a védvonalakról; egyik ütegparancsnoknak ágyu kellett, a másiknak töltények minden fajtából, stb.; ezeket pedig Mack utalványa nélkül senki meg nem kapta; a segédtsízt pedig kóborolt, a legválságosabb pillanatokban nem tudta, mit tegyen. Intézkedni nyomban a saját szakállára nem akart. Így tehát kellett egy állandó gyermekarcu, romlatlanlelkű, intelligensebb kül-

ter — most már lássuk, mi a jövedelmed, kedves szolgálom, évenként?

A kedves szolgálom a bevételeiről a legpontosabb adatokkal szolgálta gazdájának, aki midőn a bevételeket a kiadásokkal összehasonlította, látta, hogy az ő kedves szolgálójának az évi kiadásai másfélszer oly magas összeget nyeltek el, mint bevételei voltak.

A tékozló főúr mentegedőzni akart, de Nagy Péter cár nem engedett időt neki, hanem megtogta az üstökénél és lerántotta, a halálra ijedtnek a fejét a lábai közé szorítva, megbotozta a talpait úgy, hogy mikor a botozó káplár szerepét játszó cár elereszté az ordító főurat, ez a lábain nem volt képes megállani.

— Nesze, te gonosztevő, ez a te büntetésed. És most takarodjál szemem elől — mondá dühösen a cár.

Menj haza és vedd elő udvarmesteredet s kérj tőle hasonló módon számadást. Tanuljátok meg, ti naplopók, hogy a kiadásoknak sohasem szabad a bevételeket fölűlmulni. Mert az, a ki ezt teszi: vagy az urát lopja meg, vagy pedig más becsületes rovására él és ép olyan büntetésre méltó gazember, mint az a rabló, a ki pénztárcámat elrabolja, vagy mint az a huncut, a ki hamis csődöt mond, márpedig azokat a gazembereket mi, törvényeink szerint, gályarabsággal szoktuk büntetni.

Vajjon nálunk hány megbotozni való ember akadna???

Ibolyák.

Szerény kis kék virág, eljött a te időszakod is. Kedves vagy te nekem, mert belopod szívembe az illatodat s olyan purifikációt visesz ott belül végbe, amilyen üdvös is, jó is. Téged szeretlek egyedül márciusban s épp úgy felmelengetsz, mint ahogy megfagyaszt a tavasz zelő verőfénye. Mondanék rólad dalt is ibolya, de minek rontsam cinizmussal a te

sejű küldöncöt tartani a kéznél Mack uramnak, a ki el nem árulja a reá bizott dolgokat és a mi fő dolog, az ezredes ur kegyencnőjének budoárjába mindenkor — ha parancsolata úgy szól — benyithat.

Ez a kérdéses urnó a Rozália téren lakott. A főparancsnokság pedig az ő várban volt.

Lajos tűzérnek éjjel nappal ott kellett lenni a kezűben.

Midőn Mack ezredes ezen asszonyi álat úgy magához bilincselte, hogy szinte éjjelnappal nem a sáncokon, hanem az ölelő karok között töltötte idejét, természetesen a főparancsnoki irodában Sándor segédtsízt azonképen éjjelnappal talpon volt s a szegény Lajos tűzért, a ki három teljes hétig le sem vetkőzhetett s drága extráját végkép elrongyolta, a védvonalaktól mindenj elentéssel futtatta a Rozália-terre a segédtsízt s vitte mellette az ő levelét is, mely egyuttal az intézkedést is tartalmazta, a hölgy mellett mulató Mack ezredeshez.

Ilyen sétát meg kellett tennie egy éjjel 10—12-szer is Lajos tűzérnek s mig ő vissza nem tért a főparancsnoksághoz, addig a védvonal küldönce várakozott; de várakozott az az ütegparancsnok is, a ki türelmetlenül várta az ő küldöncét ágyuval, vagy löszerral.

Hát bizony ez menthetetlen kötelességmulasztás volt egy tűzérparancsnoktól.

És hogyan tesz tönkre egy asszony egy lérfit, ha a férfi kötélnek áll, azt tessék meghallgatni.

(Folyt. köv.)

a főparancsnokságnál Mack ezredes mellett lesz ordinánc gyanánt beosztva.

Midőn ezt Lajos pajtásai megtudták, azok rögtön kezdtek csufolni és lenézni, hogy már ágyu mellé sem való, csak ordináncnak — olyan gyerek még

Rettenetesen elkeseredett ezért a mi kis Lajos tűzérünk és raportra jelentkezett a századparancsnoknál, hogy ebbeli buját-baját és társai által reá bélyegzett szégyenét elő adva, az ordináncságból valahogy kibujhassék.

Csak hogy majdnem kurtavas lett ennek az engedetlenségnek a vége. De annyit mégis megtett a századparancsnok, hogy egy parancs alkalmával a század előtt Lajos tűzérnek ordinanccá történt avanzsrozását érdemnek, illetve kitüntetésnek jelentette ki. Igyen aztán vigan foglalta el Lajos tűzér az állását és hogy az milyen kényes állás volt, csak most tudta meg.

IX.

Mielőtt Lajos tűzérnek ordinancbéli szereplését letárgyalnók, előbb egy különös dologgal kell megismertetnünk a szives olvasót.

Arról tettünk már említést, hogy az ostromot megelőzőleg a méltóságos és nagyságos tisztnék kezdtek Komárom sorsát intézni. Annyi harag, pletyka, irigység fészkelte be magát a tisztikar közé, hogy végre kipattant ennek az igazi forrása: keresd az asszonyt.

Midőn ez a kanapé-forradalom tetőpontjára hágott, egyszerre megjelenik Komárom láthatárán egy ismeretlen, szép fiatal, delnő.

Kutatták, találgatták ugyan a felsőbb körök, hol legyen ennek a szép néembernek a hazája? De mindenki másképp referált felőle.

glóriázó pompádat? Szeretlek, bár minden szirmod egy-egy megtagadott álmot juttat eszembe. Am te, mintha el akarnád oszlatni azt a bánatot, amit öntudatlanul okoztál, ide-simulsz a keblemre és hallgatod a szívem lázas dobbanását, mely erőszakkal tiltakozik a megtagadott tavasz miatt.

Tele van illatoddal minden, büszke ficsurak és fakadó bimbók, bájos leányok tűznek fel a keblükre, ott hervadozol, hogy végre is eldobjanak. Mert kevesen becsülnek meg téged szerény kis virág s én a kevesek közé tartozom.

Lásd, mikor elhervasztott a szívem utolsó melege, oda teszek társaid közé, amelyek összezsugorodva álmodoznak a régi tavaszról, mikor még engem is megörvendeztetett március. És ott van sorba rakva annyi, meg annyi tavasz ibolyája. Az emlék, ami hozzájuk köt, mindössze az, hogy a javát magam szedtem, hordoztam egy napig, aztán élte alkonyán megbecsültem, eltettem.

Azok a legbecsebb szálak, amelyeket magam szedtem. Hozzá egymagam, senki más-sal. Az erdő fái még nem is rügyeztek, az őszi avar zörgött a lábam alatt, de rejtekén zöld volt már a termő anyaföld s világra hozta első gyümölcsét. Tüskebokor ága megvérezte a kezemet, nem bántam. En édes Istenem, hiszen ha minden elcsüggesztett volna, ami megvérezett, megtaposott, mi lenne már belőlem! Pedig elég fájdalmas az is, ha a lélekbe szakad egy tövis! A gyöngye alig bírja kiállani, csak a viharedzett, megkeményedett idegzet tűri szótlanul s reménykedik, hogy talán majd az ibolya gyógyítja meg.

Csak hogy az ibolya megosztja a bánatot, részvételt is van, ámde nem vállalkozik minden alkalommal a gyógyításra. Leányokba száll bele a lelke s azok már nem érzik át azt a szelid, balzsamot osztó gyöngédséget, ami az ibolya ereje kellene, hogy legyen. Meglehet, hogy tévedek, nem mondok általános véleményt, hiszen ezernyi kettészelt mogyoró között is megtalálhatja némelyik a párját. — Ámde éppen ebben kételkedik a cinikus lélek.

B-b.

Napirend 1901. március hó 14-én.

Naptár: csütörtök, márc. 14. — Róm. kath. Matild. — Prot.: Matild. — Görög-kel. (márc. 1.) Eudemion. — Zsidó: Adar 23. — Nap két 6 órákor; nyugszik 5 óra 46 perckor. — Hold két 1 óra 53 perckor éjjel; nyugszik 10 óra 54 perckor délelőtt.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet mellett enyhe idő, helyenkint csapadék várható.

A közigazgatási bizottság ülése a város-házban délelőtt 10 órákor.

Színház: »Villarsai dragonyosok«, operett.

— **(Királyi elismerés.)** A király megengedte, hogy *Mathis* Ferenc kir. tanácsos, kaposvári pénzügyigazgatónak, saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmával, sok évi hű és buzgó szolgálatai elismerésül, királyi elismerése tudtul adassék.

— **(A „Pécsi Kath. Kör“ felolvasó-estélya.)** Érdekesen és szépen van összeállítva annak az estélynek a műsora, melyet jövő vasárnap (tizenhetedikén) rendez a kath. kör. *Fodor* Janka és *Papp* Károly, kik a jogászbanda multkori hangversenyén oly nagy sikert arattak, Allagának egy concert-darabját fogják előadni két cimbalmon; *Zelesny* Sarolta, az ifjabb nemzedéknek egyik legtehetségesebb és legrokonszenvesebb énekese, *Gounod* »Ave Mária«-ját énekli zongora-, harmonium- és hegedű-kisérettel; *Niedermayer* János pedig cellon ragyogtatja művészetét. Nem kevésbé érdekes lesz a zeneművészeti érzékéről híres *Girardi-családnak* quintettje (4 kezes zongora, prim- és secund-hegedű, gordonka.) Mint felolvasó *Károly* Ignác főgimn. tanár fog szerepelni, ki a nevelés köréből választotta tanulságosnak ígérkező felolvasása tárgyát. Tagadhatatlan, hogy ügyes és életre

való gondolat volt ennek a themának a kiválasztása, hiszen az összes tényezők közül, melyek a megingott társadalmi élet megújulására vezethetnek, a leghatalmasabb és legfontosabb a családi nevelés. Hiszszük is, hogy főképp a szülők élénk érdeklődéssel fogják kísérni a tudós tanár fejtegetéseit. — Az estély kezdete d. u. 1/6 kor lesz.

— **(A pécsváradi sorozás eredménye.)** A pécsváradi járás főszolgabírája ma terjesztette be a vármegyéhez a járási katonai fősorozás eredményét feltüntető lajstromokat, melyek szerint összesen hétszáz hadköteles volt az idén a járásban és pedig első korosztályu 373, második korosztályu 212, harmadik korosztályu 115. A hétszáz hadköteles közül száznyolcvannyolcan váltak be katonának.

— **(Árlejtés a vármegyén.)** Ma tartották meg a vármegyén az 1901. évben szükséges utkaparószerszámok szállítására vonatkozó árlejtést. A jelentkezett két pályázó közül, három százalék árengedmény mellett *Auber* Gyula, pécsi vaskereskedő, bizatott meg az utkaparó szerszámok szállításával.

— **(Milyen lesz az idő?)** Fontos kérdés ez most a gazdaközönségre és mi ránk nézve egyaránt s azért nem tartjuk érdektelennek foglalkozni vele. Falb ur jóslatai eddig többé-kevésbé beváltak, a központi meteorológiai intézet jelzései, a maguk Pythia-szerű jóslataikkal hasonló eredménnyel jártak, de nem vonatkoznak speciel a mi vidékünkre. Lapunk egy barátja, ki üres óráiban időjós-lással is foglalkozik, következőket mondta el az időről, már azon a néhány nap előtt volt derűs napon, melyet sokan készpénznek véve, a tavasz beköszöntőjének tartottak: »A mint a légsúlymérő emelkedéséből látható volt, néhány derűs, lanyha napra volt kilátásunk, mely be is következett, de ugyancsak a légsúlymérőnek huszonnégy órával később történt rohamos süllyedése mutatta, hogy a szép idő nem lesz tartós s ez is — előbb mint várható volt — bevált. Az esős napokat derű váltotta fel, sőt tegnap igazi meleg, tavaszi napban volt alkalmunk sütkérezhetni; ez a lanyha időjárás azonban korántsem jelenti az állandó szép időt, csupán előkészítője volt az esős (ha nem havas), várható hideg időjárásnak. A lanyha időjárás siettetni a felső vidékek hőtömegeinek olvadását, az ebből származó párák nemcsak csapadékot jelentenek, hanem nagyon valószínűvé teszik a hó tekintélyes süllyedését.« Nos, ha jól megfontoljuk lapunk barátjának meteorológiai okoskodását, igazat kell adnunk neki, mert bizony a mai hideg, szeles, esős nap épp úgy nézett ki, mintha már azokból a megjövendőlt napokból való lenne.

— **(A »Pécsi Polgári Kaszinó«)** március tizenötödiki ünnepélyének műsora a következő lesz: 1. »Hymnus«, énekli a Pécsi Dalárda. 2. »Március 15.« Költemény, írta *Végh* Lajos, szavalja *Haksch* Lajos. 3. Ünnepi beszéd, tartja *Szabón* István. 4. »Március idusán« költemény, írta *Dömötör* György, szavalja *Cank* Nep. János. 5. »Szózat« énekli a Pécsi Dalárda. Az ünnepély kezdete esti fél 9 órákor. Vendégeket szívesen látnak.

— **(A pécsi körirat.)** A mult héten tartott városi rendkívüli közgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy fölír a képviselőházhoz a városok fogyasztási adótermészetű ügyeinek ideiglenes rendezéséről szóló törvénynek az 1901. éven is tul tervbe vett hatályban tartása ellen, mely csak a vidéki városok megkárosítására szolgálna. E feliratról és a törvényhatóságokhoz intézendő köriratról irkeddi számában a »Szegedi Napló« s a pécsi köriratot a városok megszívlelésébe és pártfogásába ajánlja.

— **(Fizetések koronákkal és váltópénzzel.)** Az Osztrák-Magyar-Bank a következő kommunikét teszi közzé: A törvényes rendelkezések értelmében senki sem kö-

teles, tehát az Osztrák-Magyar-Bank sem, ötkoronás érmekből 350 koronánál többet, nikkell pénzből 10 koronánál többet és bronz pénzből egy koronánál többet fizetesképp elfogadni. Ez a rendelkezés érvényes tehát a bank pénzbeszedő közegeire is, a kik váltók és értékpapírok beváltásánál váltópénzben nem fogadnak el többet a felsorolt maximális összegeknél.

— **(Influenza.)** Ez az általánosan elterjedt veszedelmes járvány csak nem akar még szűnetelni s dacára az ellene alkalmazott óvintézkedéseknek — mely főleg a betegek elkülönítéséből áll — még egyre terjed, niben különben nagy segítségére van a még folyton változó időjárás. Mint értesülünk, legújabbban három községben: Készű, Vörösmart és Bostán ütötte fel fejét az influenza, mely sorba ágyba dönti a maga kiszemelt áldozatait.

— **(Hírek a Dunáról.)** Az utóbbi időkben veszedelmes hírek keringtek az öreg Dunáról s bizony nem hiába. A beállott gyors olvadás folytán számos helyen jégtörés támadt, mely aztán hirtelentül tekintélyes áradást okozott. Szerencsére azonban a néhány napig tartott langyos időjárás folytán elmúltak a fenyegető jégtörések s most már megszűntek az áradások is. A m. kir. földművelésügyi miniszterium vizrajzi osztályának tegnapi keletű jelentései szerint, a Duna az egész folyamvonalán apadóban van s csak néhány centiméterrel emelkedik felül a rendes víz-álláson.

— **(Ülések.)** Mint értesülünk, a »Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület« folyó március hó tizenhatodikán délután négy órákor, a mesőgazdasági bizottság pedig folyó március hó huszonegyedikén délután három órákor tart ülést a vármegyeháza közgyűlési termében.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A viztartók tele vannak; a tettyei forrás vízszolgáltató képessége folyó hó 13-án reggel 8700 köbméter.

— **(Felolvasás a boerokról.)** Mohácson t. hó 23-án báró *Lussénszky* Félix, a burok szabadságharcában résztvett hazánkfia, felolvasást fog tartani, a mely igen érdekesnek ígérkezik. *Szinkovich* Károly, a mohácsi járás főbírája, vállalta magára az előkészületek megtételét. Báró *Lussénszky* Félixet, ki *Clair* Vilmos, a Felvidéki Közművelődési Egyesület titkára kíséretében jön, a főszolgabíró fogadja vendégül. A rendezőség a következőkép alakult meg: Elnök *Szinkovich* Károly, pénztárnok *Topálovics* János, ellenőr dr. *Berváth* Samu, jegyző *Fejes* János, rendezők: dr. *Margitai* Valér, *Margitai* Lajos, *Kondor* Ferenc, *Szommer* Gyula, *Rosenthal* N., *Weisz* Arnold. A felolvasás 23-án este 8 órákor kezdődik. Helyárak I—V. sor 2 korona. V—X. sor 1 korona 40 fillér, a többi sor 1 korona. Allóhely 60 fillér.

— **(Halálozások.)** Özv. *Matuskovich* Istvánné szül. *Seindl* Jozefa, életének 81-ik évében meghalt. Temetése holnap (csütörtökön) délután 3 órákor lesz a közkörházból a budai-külvárosi temetőben. Lelkiüdvéért az engesztelő misét pénteken félhét órákor tartják a belvárosi plébániatemplomban. Az elhunyt özvegye volt *Matuskovich* István, érsekuralmi tisztartónak s elhunytát széleskörű rokonság gyászolja. — *Nichter* Antal, életének 73-ik évében, ma reggel meghalt. Temetése pénteken délután 3 órákor lesz az Erzsébet-utca 24-ik számú házból a budai-külvárosi temetőben. Lelkiüdvéért az engesztelőmisét szombaton félnyolc órákor tartják az ágostom-teri plébániatemplomban.

— **(Értekezlet.)** Egy e célra kiküldött bizottság, *Tormay* Károly vármegyei alispán elnöke alatt, folyó március hó huszadikán délelőtt tíz órakor értekezletet tart a megyei tűzrendészeti szabályrendelet szükségessé vált módosításai tárgyában.

— **(Postarablók.)** Liszó somogy megyei községben két elvetemedett legény elhatározta, hogy kirabolja a postát. *Papuanu* Ferenc és *Jurinovics* Antal bemásztak a postahivatal udvarára, fölfeszítették az ajtót, azután behatoltak postahivatalba. A zajra a szomszéd szobában alvó postamesternő felébredt s egy lövést tett a rablókra. *Papuanu* Ferenc fején találva, összeesett, a másik pedig elmenekült. Másnap a csendőrség elfogta *Juranovics*-ot. *Papuanu* reggelre meghalt.

— **(Megkopasztott fák.)** Annyit de annyit zengtünk már különböző formákban a tavaszról, hogy szinte már magunk is unjuk. De elvégre is mit tehetünk mi róla, ha dacára az egy két napig tartó derős idő után ránk következő borús napok mind — mind a tavaszra emlékeztetnek, mert hiszen minden derűlten vagy borultán elmuló nap közelebb visz bennünket huszonnégy órával a természet ébredéséhez. Most azonban nem akartunk értekezést tartani a tavaszról, csupán azért emlékeztünk meg róla újlag, mert amiről írni akarunk, az úgy látszik kapcsolatban van a várva — várt tavasszal. A közelmúltban ugyanis-néhány napig alkalmunk volt arról referálhatni, hogy a városi főkertész legényei nyelik a sétatéri és utszéli fákat. Tegnap óta ismét folytatják ezt a munkát, de most már nem szeliden, póznára erősített kertészollóval, hanem fűrész szóval, melynek egyszerre hatalmas, terebélyes ágak lesznek áldozatává. S most úgy a sétatéren, mint a külvárosi utcákon is nem egy fa van, melynek megmaradt néhány vastag ága olyan kopaszon, olyan árván meredezik égnek, mintha nem is eleven fa, hanem atéle ruhafogas volna. Az első pillanatra tán vandalizmusnak látszik szegény fákat annyira megkopasztani, de ha az ember közelebbről szemléli a levágott ágakat, bizony belelát a főkertészi bölcsességbe, mert a lefűrészelt ágak szárazak, elhaltak s az egészséges törzsre kártékonyak. Ez után a radikális operáció után azonban még lehetnek reményeink, hogy a mint az igazi tavasz megérkeztekor új életnedv kerül a fák törzsére, a most csupasz fákon is kihajt az új élet, újra meglombosodik a fa, melynek árnyéka oly jól esik a forró nyári napokon . . .

— **(A „Magyarpeterdi Polgári Olvasókör”)** március tizenötödikét fáklamenettel és hazafias ünnepélylyel készül megülni. A hazafias ünnepélyen lesznek szavالاتok, zene és énekelőadások; utána pedig társasvacsera *Mészáros* Béla vendéglőjében.

— **(Három munkás halála.)** Néhány nappal ezelőtt, a nálunk is érezhető volt lanya időjárás folytán, az amugy is sebesfolyású Dráván rohamos zajlás támadt, mely az úgynevezett »sarkantyú«-nál, Eszék alatt oly jégtorlódást okozott, mely veszélyeztette a drávai személyforgalomra is berendezett közúti hidat. Ennek folytán az eszéki folyam-mérnökség megtette a szükséges intézkedéseket a jégtorlódás megszüntetése végett. E munka közben történt, hogy a csákányok és szigonyokkal felfegyverkezett munkások közül hárman: *Vassilyi* Juon, *Miskrics* Stevo és *Naruda* Peró, eszéki vidéki lakosok egy hirtelen megindult jégtáblával belezuhantak a vízbe. Kettőt közülük elsodort folyam, míg *Naruda* Perót sikerült kifogni, de a jégtábla zuhanás közben oly súlyos sebet ütött a szerencsétlen

munkás fején, hogy néhány órai szenvedés után meghalt.

— **(A város és a királyi tábla.)** A pécsi kir. tábla elnöke, *Blaskovich* István, meghívta a város képviselőjében a polgármestert és a Tanács tagjait, hogy folyó hó tizenötödikén (pénteken) délelőtt 10 órakor a királyi ítélőtáblán tartandó értekezleten megjelenjenek. Az értekezlet célja lesz, lejárván az idő, a mire a város a királyi táblához hozzájárulását megajánlotta, hogy a város nyilatkozzék, hogy mennyiben hajlandó e hozzájárulást tovább is megadni?

— **(Deszkafalak az utcán.)** Valami jámbor idegen szinte megdöbbenhetne azoktól a tekintélyes magasságu deszkafalaktól, melyeket ma reggel óta építenek serénykezű munkások a kórház előtti téren, egészen a »Koroná«-ig s a Szcitovszky-tér egy részén, az alsó sétatér előtt. Bizony csodálkoznék az idegen a deszkafalakon, melyek úgy néznek ki, mintha torlaszokat emelnének az utcán, pedig dehogy van szó erről. Ezek a deszkafalak igen jámbor dolgok s mindössze annyit igazolnak, hogy reklám dolgában legleleményesebb a »yanke«, mert néhány nap mulva már bizonyára remek kivitelű, ki tudja hány színű plakátok fogják hirdetni, hogy: »Jön! Jön! Ki jön?! Barnum és Barley amerikai cirksza!!« A fentebb említett deszkafalakhoz hasonló kerítéseket különben a Majláth- és buzatéren is emelnek.

— **(Féltékenységből a halálba.)** A napokban az egyik szomszédos községben a féltékenység kergetett a halálba egy fiatal leányt. Akként történt a dolog, hogy arra járó emberek az országuton egy eszméletlenül fekvő fiatal leányt találtak, kit beszállítottak a községbe, hol a leányban egy odavaló gazda *Varkó* Julis nevű cselédjét ismerte fel. A leány a nélkül, hogy eszméletre tért volna, néhány óra mulva meghalt s mint a megejtett vizsgálat kiderítette, foszformérgezés áldozata lett. Az öngyilkos leány zsebében egy levelet találtak, melyből kitűnt, hogy szerelmes volt egy falubeli legénybe, ki azonban az utóbbi időben egy más leánynak udvarolt. Ez annyira elkeserítette *Varkó* Julist, hogy féltékenységből öngyilkossá lett.

— **(Asszonyfurfang.)** Ha két asszony rivális és ennek tudatában van, akkor mindegyik igyekszik a másikat felülmulni s a legtöbb esetben csuffá tenni. Özv. *Lanter* Imréné és özv. *Aunic*s Józsefné riválisok voltak. Egy fiatal emberhez vonzódott mindegyik szíve, lévén mindkettő fiatal özvegy. Annak a fiatalembernek meg igen jó dolga volt. Ha ez meghívta ebédre, az bizonyosan vacsorára invitálta ugyanaznap s így ebédre és vacsorára bizony nem kellett sokat költenie. Szerelmét azonban különösen egyik özvegyecske sem nyerte meg, mindenkinek juttatott belőle. A két özvegy aztán felfedezte egymást — hisz nem is laktak egymástól messze. Azelőtt jó ismerősök, majdnem barátok voltak s a váratlan felfedezés után halálos ellenségek lettek s innen datálódik köztük a versengés, egymást tul akarták licitálni s természetesen a fiatalember előtt egymást gyalázták is. *Aunic*s né aztán megtudta, hogy a másik hamis haját visel. Erre alapította minden haditervét. A napokban sikerült vetélytársnőjével találkozni és beszédbe elegyedni. Képzhető, hogy nem a legbarátságosabb hangon társalogtak s hogy utóbb perlekedni kezdtek, mely zsörtölődés közben *Aunic*s né egy ügyes mozdulattal *Lanter* né hajához kapott s copfját elválasztván fejtől, futólépésben iramodott haza s

diadalmasan mutogatta zsákmányát szíve bálványának — a ki hogy megtért-e, arról nem szól a krónika. Az ügynek a rendőrségen lesz komoly folytatása.

— **(A „Pécsi Zenekedvelők Egyesülete”)** folyó évi március hó 16-án délután 5 órakor a »Vigadó« nagytermében tartja ezen idényben az utolsó kamarai hangversenyét, melynek érdekes műsora következő: I. Schubert. Octett (op. 166.) a) Adagio & Allegro, b) Andante un poco mosso. c) Cherzo Allegro vivace. d) Menueto. Előadja: Oswald F. (I. hegedű), Girardi J. (II. hegedű), Hoff R. (mély hegedű), Niedermeier J. (gordonka), Müller A. (nagybőgő), Frank J. (klarinét), Frei U. (fagót), Kummer J. (kürt). II. a) Stehle: Vineta (férükarral), b) Brahms: Liebestreu. c) Soucoup: Ohne Liebe. Énekli: *Károly Sándorné* urhölgy. Zongorán kíséri *Preuss Adolf* ur. III. Tschaikowsky: Serenade (op. 48.) a) pezzo in Forma di Sonatina, b) valse, c) elegia, d) Finale (thema Russu) Előadja: az egylet zenekara. Karmester: Oswald Ferenc. Belépti-díj nem tagok részére 1 korona.

Művészet, irodalom.

○ **Viceadmirális.** Szép sikerű operet-teje ez *Milöckernek*. Minél többször hallja az ember a zenéjét, annál tetszetősebb. Tegnap újra ezt adták s meglehetősen közönség nézte végig. *Tissayné* ismét nagyon sok tapsot kapott. Már megjelenése is oly kellemes, oly graciózus, hogy szinte folyton kívánná az ember látni, hallani. *Nádassy* József tegnap is teljes igyekezettel dolgozott s buzgóságát siker koronázta. Ujra kellene írni megint az összes szereplőkről, — azonban ezt mellőzve — általában mind megdicsérjük, de mégis kiemeljük *Csurgayt*. Jó előadás volt a tegnapi ismét, bár *Mesey* nem énekelt, rekedt még most is. Beteg jóformán az egész társulat. Csoda, hogy ilyen előadásokat s egyáltalán nagyobb előadásokat tudnak produkálni. (C.)

○ **Heraldikai levelezőlapok.** Zseniális és minden ízében eredeti ötlettel, csaknem korszakot alkotó újításra ébrednek a képes levelezőlap gyűjtők. Olyan újításról van szó, amely egy csapásra véget vet az eddigi izléstelen és képtelen »levelezőlap-karikaturáknak«, hogy helyet adjon egy nemes irányu, törő met-szett új gondolatnak, amely, amint testet öltött és megjelent, helyet kérve mindenütt széles ez országban, hódít a szépségével, gyönyörködtet a maga nemes egyszerűségével és ami fő: oktat, tanít az intenciójával. Ezek a 16 féle színnel, kövön nyomott képes levelezőlapok az ország összes vármegyéinek hű képmását mutatják; mindeniken rajta van az illető vármegye székvárosa, továbbá a megye és a város cimere, pompás művészeti kivitelben. A legnagyobb érdeklődést a cimerek érdemlik meg. Szép és becses heraldikai gyűjteményre tehet szert hamarosan a gyűjtő, a mely magában foglalandja a legérdekesebbet, amihez eddig egyáltalában nem nyílt alkalom. Főöslegesen talán föl hívni is a nagyközönség figyelmét erre a kiváló újdonságra, mely az »Athenaeum« irodalmi és nyomdai részv. társulat kiadásában Budapesten megjelent és minden könyv-, papirkereskedésben és levelezőlapárusítónál kapható.

○ **Munkás füzetek** címmel indult meg egy új vállalat. Célja az, hogy lehetőleg a munkások, általában pedig az iparosok életéből merítve az anyagot, első sorban a munkásnépnek nyújtani kedélyére és lelkiületére nemesítőleg ható olvasmányokat. Olcsó szellemi szórakozáshoz akarja juttatni a munkásnépet; e mellett azonban felőleli programjába a munkások jog- és életviszonyainak tárgyalását is. A füzetek átlag 2-3 ívnyi terjedelemben — július és augusztus kivételével — havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én jelennek meg. Előfizetési ár: egész évre 4 kor. Félévre 2 kor. Negyedévre 1 kor. Egy-

egy füzetnek ára 30 fillér. Megjelentek eddig az I. évfolyamból a következő füzetek: 1. Mesék a nagyoknak. Irta Benedek Elek 20 fil. 2. A pincszoba világa. Irta: Gaál Mózes 20 fil. 3. Küzdelem a létért. Irta: Vaszkó György 20 fil. 4. Bandi, az asztalos. Irta: Baróti 20 fil. 5. Képek a szociáldemokrácia jövőjéből. Irta: Richter Jenő. átdolgozta Mikes Lajos. I. füz. 20 fil. 6. Ugyanaz. II. füz. 20 fil. 7. Már késő. Irta: Gaál Mózes 20 fil. 8. Az első sztrájk. Irta: Déri Gyula 20 fil. 9. A vér. Irta: Benedek Elek 20 fil. Szerkesztő és kiadó Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése Budapesten, VI. ker., Andrásy-út 21. szám alatt.

○ **Villarsi dragonyosok.** Egy remek zenéjű vig operában lesz ismét részünk; holnap este kerül színre a fő nő szerepben *Courgay* Adállal, kinek ismét lesz alkalma gyönyörű hangját érvényesíteni. A darab másik női szerepét *Szekula* Sárika énekli. A férfiak közül *Mesei* Andor, *Kozma* István és *Németh* Jánosnak van jelentékeny szerepe. Az operát új betanulására igen nagy gondot fordított a művezetőség és így hiszszük, hogy élvezetes előadásban lesz részünk.

○ **Március 15. a színházban.** A művezető *Herceg* Ferenc nagy sikert aratott történelmi színművét tűzte ki március 15-ére: az *Ocskay brigadéros*. Az előadást ismerető prolog ezuttal elmarad és helyette *Cank* Nep. János joghallgató szavalja el *Dömötör* György *Március idusán* című költeményét.

○ **A seprőcirkok termelése** című mű most jelent meg a Franklin-társulat kiadásában Szalay János szerkesztésében második javított kiadásban. A művet, a melyet szerző újabb tapasztalatokkal kibővített, dicsérről foglalkozik; régi tanácsadója az minden cirkotermelőnek. Írója az országban legrégebben foglalkozik a seprőcirkok termelésével és a cirkotermelés meghonosítása jótormán ezen mű első kiadásának következménye. A kis munka teljesen gyakorlati irányban tárgyalja a cirkotermelésnek minden mozzanatát, teljesen a hazai tapasztalatokon van felépítve, s annyira kimeríti a tárgyat, hogy a ki figyelmesen áttanulja, az bátran be állhatna a már elég tekintélyes számú cirkotermelő táborába. A kis munka a *Falusi Könyvtár* 53. kötete jelent meg s ára 1 korona.

Folyószám 163. Idénybérlet 162. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, osztorétkön, március 14-én:

Villarsi dragonyosok.

Vip opera 3 felvonásban.

Személyek:

Tibaut	Németh János
Georgette	Szekula Sári
Bellamy	Mezey Andor
Salvain	Kozma Pista
Frlquett Rossé	Csurgai Adél

Holnap, pénteken, március 15-én:

Ocskay brigadéros.

Történelmi színmű 4 felvonásban.

Szombat: New-York szépe.

Vasárnap: d. u. Cigány, este Viceadmirális.

Közgazdaság.

□ **A földmivvelésügyi miniszter ajánlása.** A földmivvelésügyi miniszter 39 ezer kész oltványt és 140 ezer darab amerikai szőlővesszőt ajándékozott a *tolnamegyei* gazdasági egyesületnek, ingyen kiosztás végett. Egy egy gazda legfőbb 400 oltványt, vagy pedig 2000 darab vesszőt kaphat s a kiosztó bizottságnak főleg arra kell ügyelnie, hogy oly községek kapják a vesszőket, a hol a szőlők felújítását még nem kezdték meg, vagy pedig a vesszők hiánya miatt lassan halad előre.

□ **Borellenőrző bizottságok levelezéseinek portomentessége.** A kereskedelemügyi miniszter a borellenőrző bizottságok elnökeinek egymásközt a saját bizottságok tagjaival és a feltétlenül portomentes hatóságok, hivatalok, közegek és testületekkel borellenőrzési ügyben váltott közönséges hivatalos levelei részére portomentességet engedélyezett. Helyi forgalomra, kivéve Budapest és Temesvár városokat, a portomentesség nem terjed ki.

□ **Theacsemetek kiosztása kísérlet-tétel végett.** Még mindnyájan emlékszünk gróf Zichy Jenő azon javaslatára, melyet Darányi miniszternek a két év előtti költségvetési tárgyaláskor tett, hogy t. i. tétessenek nálunk is kísérletet theatermeléssel. A miniszter intézkedett is az iránt, hogy Chinából a legjobb fajta theából csemetek es magvak szereztessenek be. Amde a vuncsik a csemeteket úgy csomagolták el, hogy mire ideértek, már alig volt élet bennök. Az őszre a miniszter Tifliszből az oroszok által már meghonosított csemeteket hozatott, valamint magvakat is, amelyek a telet a budai kertészeti faintetben töltötték el. Most ezen csemeték közül oly állami intézetek kaptak kísérlet-tétel végett, amelyek védett, meleg fekvéssel bírnak s ahol a legkésőbbi érésű szőlőfajták is biztosan beérnek. Kiosztottak Fiuméba, *Pécsre*, *Ménésre*, *Herkulesfürdőre*, *Versecre*, *Keszthelyre* és a *Balatonmellék* melegebb pontjaira. Két-három év alatt lehet majd megtudni, vajjon a thea nálunk kibírja-e a telet és ettől a kérdéstől függ, hogy van-e egyáltalában nálunk jövője a theatermelésnek.

□ **Fagykárak a gyümölcsfákban.** A földmivvelésügyi miniszterhez beérkezett jelentések szerint a lefolyt tél jelentékeny kárt tett a gyümölcsfákban, a kényesebb diszfákban, a fiatal gyümölcs-csemetékben. A be nem takart szőlővesszők rügyei mindenütt megromlottak. A legnagyobb kárt a január 21-iki hideg okozta, a midőn az ország keleti részeiben 29—30 C° hideg uralkodott. Az erdélyi részekben a legtöbb helyen a fiatal fák galyai is szenvedtek. Több helyen a termő barack- és cseresznyefák tövig lefagytak s kérgük is felhasadt. Nagy kárt jelentettek az erdélyrészi vármegyékből, Hunyadot kivéve; — továbbá Békés-, Csanád-, Csongrad, Temes-, Krassó-Szöreny- és Torontálmegyékből. Érzékeny kár esett Bács Bodrog- és Pestmegyében a cson-tárgyümölcsfákban úgy, hogy Kecskemét és Nagy-Kőrös barack- és meggytermelése is kétségessé vált. *A dunán-tuli kerületben csak Somogyban volt kár.* A Balaton-melléken és a nyugati megyékben a fák jól állottak ki a telet. A legfeltűnőbb mégis, hogy a Kárpátok egész hosszában fekvő megyék területén, még a Szepességben sem volt számbavehető fagykár. E fagnak nagy visszahatása lesz az ez évi gyümölcsoltványok kiosztására is; mert a földmivvelésügyi miniszter által a napokban befejezett

gyümölcs-csemete-kiosztásnál mintegy 8000 földműves, tanító és lelkésznek több, mint 210.000 darab nemes gyümölcsfa és 2 millió csemete lett engedélyezve s ezek közül már most ama folyamodók, a kiknek fagykárt szenvedett állami faiskolákból lettek a csemetek kiutalva, egy évvel később fogják csak az engedélyezett csemeteket megkapni.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei.

1901. március 13. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 759.8 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 10.8 °C.

maximuma: 18.7 °C.

minimuma: 4.4 °C.

} tegnapi.

Párányomás: 8.1 mm.

Relatív nedvesség: 84. %.

Felhőzet: 10¹ Cum. W.

Szélirány s erő: NE. 4.

Csapadék 24 órai: 0. Harmatp. — 6.9 °C.

Időjelzés műszerek nyomán: Széles, esőrehabáló, boros i. v. kevés csapadékkal.

Dr. Czirer.

TÁVIRATOK.

— **Fejérváry miniszter első sétája.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter ma délben fölhasználva a szép tavaszi napot, elhagyta lakását és rövid ideig sétált a budai várkastán. Allapota szemlátomást javul.

— **Munkanélküliek gyűlése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A budapesti munkanélküliek, kisiparosok és munkások ma gyűlést tartottak *Szapáry* Pál gróf elnöklésével és elhatározták, hogy „Magyar kisiparosok és munkások” címen szövetkezetet alakítanak nagyobb munkák elvállalására s egyuttal végkép szakítanak a szocialistákkal.

— **Erőszakos sztrájkolók.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Marseilleben* a sztrájkoló kikötőmunkások ma reggel meg akarták akadályozni az *Adria* gőzös áruinak kirakását. A rendőrség közbelépett és az erőszakoskodók közül számosakat letartóztatott.

— **Az orosz közoktatási miniszter állapota.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Bogolepov* orosz közoktatási miniszter állapota, kit februárban revolverlövéllyel a nyakán megsebesítettek, a seb bepiszkolása folytán rosszabbra fordult.

— **Sztrájkoló diákok.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A moszkvai egyetem tanárai proklamációt bocsájtottak ki, melyben az egyetemi hallgatókat kéri, hogy térjenek vissza tanulmányaikhoz és ne vezettessék felre magukat az anarchisták által.

— **Délafrikai dolgok.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Fokvárosban a pestis mind nagyobb arányokat ölt. Tegnap számos újabb megbetegedés fordult elő és több halálozás is történt.

Bloemfonteinba sok búr foglyot és zsákmányul ejtett szarvasmarhát hoznak az angolok.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Kényelmes lakás.

A Zrinyi-utcában, 11. sz. a. egy földszintes lakás, mely 3 utcai, 1 udvari szoba, kamara, pince s egyéb mellék helyiségekből áll, 1. évi május hó 1-re bérbeadó.

Lisztos láda (2 m. hosszú) több állvány, nagy kerti asztal, üzleti üvegszekrény olcsón eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó bérház

Felső-Malom-utca 5 és 7. számú ház szabad kézből

jutányosan eladó.

Bővebbet SCHOLCZ ANTAL ÉS FIA sörgyárosnál (Sörház-utca.)

Pécs, Király-utca 38. sz. alatt egy pince

800 hektoliter jó hordókkal bérbe adó ugyanott egy szoba és konyhából álló

lakás

és egy kisebb

bolthelyiség

olcsón bérbeadó.

A Pécs-Baranyai Kertész-Egylet

szigeti országúton levő kertjében a legnemesebb gyümölcsfajokból nevelt 1—3 éves szép növésű

fák

helyszüke miatt olcsó áron eladók.

MEGHIVÓ.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy **pénteken 1901. március 15-én a „Korona“ vendéglőmben**

a szabadságharc 53. évfordulója emlékére **hazafias ünnepélyt,**

illetve táncmulatsággal egybekötött társasvacsorát rendezek, a melyen ifj. **Korody Gyula** zenekara fog közreműködni.

Az ünnepi beszédet **dr. Flóris Endre ügyvéd ur** fogja tartani.

Kezdete este 8 órakor. — Belepti-díj nincs. — Egy teríték ára 1 korona.

Számos látogatást kér

hazafias üdvözzel

Sebők Gyula,
vendéglős.

Pécs város háztulajdonosainak névjegyzéke

a pécsi szőlősgazdák névjegyzéke

a helyrajzi és kataszteri számokkal, az utcák, illetve dűlők szerint.

Kapható kiadóhivatalunkban

A két kötet ára 3 korona.

Erreth-féle borok kizárólagos raktára.

Nagyságos **Erreth János** úr, Pécs város elsőrendű bortermelője **kitűnő minőségű, saját termésű**

† pécsi hegyi borainak †

eladását kizárólag tisztelettel alulirotra ruházván, abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy ezen köztudomásulag **a legkényesebb igényeknek is megfelelő ó-borokat** mindig friss töltésben palaczkozva, kívánatra hordókban is — **hamisítatlan minőségért kezelve** — árusíthatom.

A fenti borokból különösen a következőket van szerencsém a n. é. közönség figyelmébe ajánlani:

1893. évbéli fehér asztali bor literje 52 kr.

1885. évbéli bálicsi fehér pecsenye-bor,
palaczkja (0.7 l.) 70 kr.

Árak palaczkokkal együtt értendők. Palaczkok 7 kr. értékben visszavétnek.

Kerdl Lajos,

fűszer-, bor- és csemege-kereskedése
PÉCSETT, Király-u. 6. sz.

Hamisítatlan minőség.

ZSOLNAY IMRE

BUTOR-

raktára és műhelyei

PÉCS,

Ferenciek-utca **11.** szám.

Tőzsde

egy jó forgalmu utcában más vállalat miatt jutányosan átadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nemes asztali borok.

Kitűnő pecsenyeborok.

NEUMANN M.**BUDAPEST, IV. ker., Muzeum-
körút 1. sz.**Pécs városa, Baranya-, Tolna- és Somogyvármegyék t. közönségé-
nek becses tudomására hozza, miszerint **PÉCSETT, Széchenyi-tér,**

(Takarékpénztári palota)

férfi-, fiu- és gyermek**ruha-áru** **fióküzletet nyitott.** Az egész országban általánosan elismert szigorú elveim a kiszolgálásra nézve
itt is változatlanul irányadók lesznek, hogy az ország ezen részében is kiérdemel-
jem a bizalmat és azt magamnak fönntartsam.

Teljes tisztelettel

Neumann M.**FIÓKOK:** Arad, Belgrád, Debrecen, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Nagy-
várad, Pécs, Pozsony, Sofia, Temesvár, Zágráb **Árjegyzék ingyen és bérmentve.**